

Motion till riksdagen

1989/90:N246

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Ny teknik för råjärnsframställning

De senaste årens förbättringar av ståltillverkningsprocesser och utvecklingen av stålets kvalitet har stärkt stålets ställning som material.

Med all sannolikhet kommer stålet även i framtiden att behålla en stark ställning som konstruktionsmaterial. Fortfarande bör det finnas möjligheter att förbättra såväl tillverkningsprocesser som materialegenskaper.

Ibland kan man i debatten få intrycket att järn- och stålindustrin representerar en industri på utgående som ersätts av ny högteknologi i ett nytt informationssamhälle. Denna syn är vilseledande. Det är troligen istället så att just den s.k. högteknologiska utvecklingen ger nya möjligheter att utveckla och förnya industriella processer på en rad områden och även t.ex. utveckla nya kvaliteter hos stål.

För stora delar av svensk verkstadsindustri är tillgången på bra stålprodukter viktig. Hög stålqualität har varit och skall förhoppningsvis också i framtiden vara en förutsättning för centrala delar av svensk verkstadsindustri.

Det är därför ett nationellt intresse att det finns en stålindustri som står under ett starkt samhälleligt inflytande och är offensiv och framtidsinriktad.

Det är samtidigt uppenbart att den traditionella tekniken för råjärnsframställning inte är hållbar ur miljösynpunkt. Användning av fast kol och koks som reduktionsmedel kommer att försvåra möjligheterna att nedbringa utsläpp av svaveldioxid, kväveoxider och koldioxid. Tusentals ton svaveldioxid från våra koksverk och masugnar bidrar till försurningen. Dessutom är koksverken dyra att bygga och underhålla. Från råjärnsframställningen släpps det ut miljontals ton koldioxid varje år, vilket torde motsvara utsläppen från hundratusentals motorfordon. Om inget görs kan internationella miljökrav komma att ställa så stora krav på råjärnsframställning att den blir omöjlig att driva med traditionell teknik. På den internationella arenan görs också försök med nya miljövänligare metoder för reduktion av järnmalm.

Vårt land exporterar avsevärda mängder högsvavlig olja som inte används i Sverige. När denna olja eldas utomlands bidrar den till försurningen också i vårt land. Om oljan istället förgasas och befrias från svavel, borde den gå att använda som reduktionsmedel med betydligt mindre miljöstörande utsläpp som följd. Ju mer väteinnehåll kolväten har, desto mer ersätts koldioxiden av vanlig vattenånga vid reduktionsprocessen. Även naturgas, biogas eller ren vätgas är tänkbara som källor för reduktionsenergi. Det är

också möjligt att restprodukter från nya typer av reduktionsprocesser kan bli råvaror i kemisk produktion. Givetvis skall också möjligheter att ta tillvara överskottsenergi noga studeras vid övergång till ny teknik.

Av regionalpolitiska skäl och på grund av närheten till malmråvara är argumenten starka för framtidsatsningar på järn- och stålteknik i Luleå. En satsning på ny metallurgisk teknik i Luleå bör rimligen innebära förstärkning av forskningsresurserna inom metallurgi på denna ort samt bidra till differentiering av näringslivet i länet. Regeringen bör ta sådana initiativ att en råjärnsframställning som uppfyller högt ställda miljökrav kommer till stånd.

Mot. 1989/90
N246

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om miljöriktig råjärnsframställning.

Stockholm den 22 januari 1990

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Bengt Hurtig (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Bertil Mäbrink (vpk)